

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Vojna nevarnost
v Afriki

Pogajanja med Francijo in Italijo zaradi »korektur« v afriških kolonijah v korist Italije še niso rodila nobenih rezultatov, izzvala pa so vendarle v sami Afriki že konflikt, ki bi se utegnil vsak trenutek spremeniti v oborožen spopad, v vojno med kraljevino Italijo in cesarstvom Abesinijo ali Etiopijo. Že takrat, ko so prispele v svetovno javnost prve vesti o francosko-italijanskih kolonialnih pogajanjih, se je naglašalo, da niti Francija niti Velika Britanija nista kdo ve kako pripravljene dovoliti Italiji kakšne pomembne spremembe kolonialne posesti v Afriki, bi pa eventualno mirno dovolili razširjenje italijanskega kolonialnega imperija na področju Abesinije. Italijani pa bi si morali seveda abesinsko posest s sami osvojiti z orožjem v roki, kajti na to, da bi Abesinci prostovoljno odstopili Italiji tudi le eno samo ped svoje zemlje, menda pač nihče ne bo nikoli mislil. — Uradno so se te vesti sicer zanikale, dasi sumljivo ležerno, a potihnilo niso in razni znaki so pokazali, da se v Afriki nekaj vendarle kuha.

Italijani so pričeli v Somaliji in Eritreji, ki obe mejita direktno na Abesinijo, razna velika javna dela, kakor gradnjo novih prometnih zvez, vojašnic in bolnišnic ter drugih vojaškim namenom posvečenih naprav, obenem so pa tudi reorganizirali svoje kolonialne čete in jih pomnožili z velikimi novimi, iz Evrope odposanimi edinicami. Te svoje napore so pa kronali sedaj še z obiskom kralja Viktorja Emanuela v Somaliji, Oltregiubi in Eritreji. Vse to Abesincem seveda ni ostalo prikrito. Spoznali so, da se pripravlja nekaj, kar bi jih utegnulo oropati narodne in državne svobode in jih zaslužiti, kakor so že zasluženi njihovi bratje v pokrajinah ob Rdečem morju in Atlantskem oceanu, dasi so deležni še vedno dosti več pravic kakor njihovi tovariši v nesreči, primorski Slovenci in Hrvači! Staro sovraštvo med Abesinci in Italijani se je pričelo tako obnavljati in poglobljati kakor v onih usodnih letih, ki so vodila do prve in druge krvave vojne in znanega italijanskega poraza.

Da pa niso Abesincev vznemirjale le vesti o raznih kombinacijah med velesilami, ampak tudi direktne šikane, za to so v obilni meri poskrbeli Italijani sami s svojim izzivanjem na mejah. Vse kaže, da so delali to namenoma, ker jim je bil konflikt z Abesinijo potreben. V tem oziru so sedaj končno tudi uspeli. Abesincem je zavrela vroča afriška kri, priredili so v Gondarju demonstracije proti Italiji, vdrti v italijanski konzulat, ga demolirali in ubili v boju, ki se je razvil, tudi nekoga italijanskega konzularnega stražnika. Italija je po tem incidentu v Gondarju seveda planila pokoncu; poslala je abesinski vladji v Adis Abebo ultimativno noto, v kateri zahteva vsa mogoča zadoščenja. Londonski in drugi listi pa poročajo s tem v zvezi, da je Italija pričela tudi že koncentrirati svoje čete na mejah Abesinije, dočim se opaža v Abesiniji sami gibanje, kakršno je v tej črni carevini v navadi samo ob času izredno velikih dogodkov. Ni torej izključeno, da se v vzhodni Afriki ne bi skuhalo nova vojna med Italijo in Abesinijo, ki bi utegnila imeti še prav resne posledice. Abesinija je, kakor Italija, članica Društva narodov, mimo tega je pa nekoč Italijane že pošteno naklestila in se je v zadnjem času tudi vojaško znatno modernizirala, za kar so poskrbeli posebno Japonci, ki si v Abesiniji vedno bolj osvajajo tržišče in politiko.

Pred izročitvijo memorandumu

Veliko zanimanje v Ženevi - Razporeženje posameznih delegacij - Skupna seja male antante in balkanske zveze ob prisotnosti Laval

ŽENEVA, 20. nov. Ženeva je postala že včeraj zelo živahna in oči vse Evrope so uprte vanjo. Napetost ne obstoja zaradi vprašanja, ki je na dnevnem redu, to je vojne med Bolivijo in Paragvajem, temveč vse bolj zaradi zanimanja za jugoslovanski memorandum, o čemer se tudi največ razpravlja. Splošno prevladuje mnenje, da je memorandum, kljub težini dogodka, o katerem razpravlja, sestavljen v zmerem tonu in čisto v duhu statuta Društva narodov. Praznava se tudi, da je popolna pravica Jugoslavije sestaviti memorandum in zahtevati uporabo člena II. statuta. Samo o tem še ni soglasja, kako naj se postopa proti Madžarski, o kateri je na podlagi dokumentov ugotovljeno, da je organizi-

rala atentat v Marseiller. Največ pristašev ima predlog, naj se sklene posebna konvencija, ki naj obvezuje vse člane Društva narodov, da onemogočijo vsako teroristično delovanje na svojem ozemlju. Te konvencije pa gotovo ne bo mogoče skleniti na sedanjem zasedanju, temveč šele v januarju prihodnjega leta. Vse torej kaže, da bo jugoslovanski zunanji minister Jevtić sedaj sicer predložil memorandum Društvu narodov, ki ga bo vzelo na znanje, pa bo odgodilo razpravo na zasedanje, ki se bo pričelo 21. januarja prihodnjega leta. Kar se tiče razporeženja posameznih držav, je glede Francije znano, da zastopa z vsemi silami interese Jugoslavije. Poleg francoske delegacije se bo pa, kakor iz-

gleda, najbolj zavzela za jugoslovanski memorandum delegacija sovjetske Rusije. Zelo naklonjeno je tudi razporeženje ostalih članic Društva narodov. Kar se tiče stališča Italije, je zaenkrat še negotovo. Italija se trudi najti kompromis med stališčem Jugoslavije in Madžarske, dasi je to v tem primeru popolnoma nemogoče.

ŽENEVA, 20. nov. Jugoslovanski zunanji minister Jevtić je prispel v Ženevo včeraj zjutraj. Za njim je ob 9.50 prispel Titulescu. Jevtić je že včeraj izvršil vsa potrebna dela za izročitev memorandumu. Danes se je sestel skupni svet zunanjih ministrov male antante in balkanske zveze. Skupni seja je prisostvoval tudi francoski zunanji minister Pierre Laval.

Nov dokaz madžarske krivde

ARETACIJA MADŽARA LADISLAVA KISA, KI JE IMEL NALOG UMRITI DR. BENEŠA.

PARIZ, 20. nov. Preiskava o ozadnih marseilleskega atentata odkriva vedno nov material, iz katerega se vidi, da gre za velikopotezno mednarodno organizacijo v službi velike revizije mirovnih pogodb. Marseilleski atentat pa je bil zamišljen šele kot začetak cele vrste zločinskih nasilij, katerih smoter je bil ustvariti v Jugoslaviji zmedo in anarhijo, da bi se potem dalo v kalnem ribariti. Naglo vmešanje policije v Nemčiji, Bolgariji, Rumuniji in Češkoslovaški je pa vendarle rodilo ugodne rezultate in za omrež-

je so romali temni elementi te mednarodne teroristične organizacije. Kako daleč so šli cilji in niti, se vidi iz tega, da je bil včeraj aretiran v Nici neki Ladislav Kis, zelo nevaren terorist iz okolice Bratislave, ki je nazadnje priznal, da je imel nalog, ubiti češkoslovaškega zunanlega ministra dr. Beneša. Pri Kisu, ki ga iščejo v mnogih državah zaradi cele vrste zločinov, so našli ponarejen češkoslovaški potni list. Danes so ga zaradi nadaljnje preiskave odposlali v Pariz.

Schuschniggova vrnitev iz Rima

URADNI KOMUNIKE O POSVETOVANJH MED SCHUSCHNIGOM IN MUSOLINIJEM.

RIM, 20. novembra. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg in italijanski ministrski predsednik Mussolini sta zaključila svoja posvetovanja in pogajanja. Dr. Schuschnigg se je preteklo noč odpravil na Dunaj. Po njegovem odhodu je objavila italijanska vlada uradni komunikacije, v katerem izjavlja mimo drugega, da so posvetovanja med obema državni-

koma znova potrdila popolno solidarnost v vseh vprašanjih, ki zanimajo italijansko in avstrijsko vlado. Obe vladi sta trdno odločeni nadaljevati po rimskih protokolih določeno politiko sodelovanja in zблиževanja v gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanjih. Drugim državam je pa omogočeno sodelovati v korist splošnega miru.

Nova belgijska vlada

BRUSELJ, 20. novembra. Designirani ministrski predsednik Theunis je po dolgih brezuspešnih prizadevanjih drugih mandatarjev srečno dovršil pogajanja za sestavo nove belgijske vlade. Nova vlada je sestavljena tako-le: ministrski predsednik Theunis, zunanji minister Hymaus, finančni minister Branquist, notranji minister Pierlot, pravosodni minister Boveze, vojni minister Deveze, gospodarski minister Isaacker, minister za javna dela Cauvelaerts.

Tako bi se kaj ahko utegnilo zgoditi, da bi se iz sporazumevanja med Francijo in Italijo, namenjenega ohranitvi miru v Evropi, izcimila v Afriki vojna, in sicer še preden so pogajanja za sporazum obrodila kakršenkoli sad. Gotovo pa je, da bi Francija že zaradi teh pogajanj ohranila v primeru vojne med Italijo in Abesinijo blagohotno neutralnost v korist Italije, kar bi, kakor vse kaže, stori- lala tudi Velika Britanija. Toda kljub te-

Anglija
proti novim blokom

PARIZ, 30. nov. Londonski dopisnik »Petit Journala« poroča, da je popolnoma napačno mnenje, da se angleška diplomacija ne zanima več za vprašanja, ki so v zvezi z marseilleskim zločinom. Dopisnik trdi, da vrši angleška vlada skoraj vsak dan diskretne demarše in priporoča hladnokrvnost. Med tem pa posveča posebno pažnjo pojavljanju novih front v srednji Ev-

ropi. Anglija se živo zanima za delovanje Rusije, a istotako tudi za ponudbe, ki jih je Madžarska stavila Poljski in Italiji. Vse to nasprotuje tradicijski politiki Anglije v srednji Evropi in na Balkanu in poizkuša vse, da prepreči tako politiko. Dopisnik trdi nazadnje, da bi se londonska vlada uprta politiki novih blokov potom sporazuma med Francijo, Italijo in Anglijo.

AVSTRIJA KRŠI NEŽENIRANO MIROVNO POGODBO.

DUNAJ, 20. novembra. »Der Morgen« objavlja zanimiv razgovor s poveljnikom vojske generalom Königsbrunnom. General je izjavil, da je vse odvisno od tega, s kakšnimi sredstvi bo razpolagal v bodoče. Predvsem namerava popolnoma vojaško izvežbati vse pomožne formacije in bo v ta namen pritegnil k delu upokojene častnike, ki bodo dobivali poleg pokojnine še 100 šilingov na mesec. Razen tega bodo ustanovljene podčastniške šole; prva bo otvorena že te dni v Korneuburgu, in bodo v njej poučevali aktivni častniki. Redna vojaška obveznost pa zaenkrat še ne bo uvedena.

LONDON O POSAARJU.

LONDON, 20. novembra. »Times« pišejo, da bi bilo zelo napačno misliti, da je problem Posaarja le lokalno francosko-nemško vprašanje. Nasprotno, to zadevo je treba smatrati kot velik mednarodni problem, saj ni nikakršen navaden spor med dvema državama. Posaarje je pod upravo Društva narodov in njegova vladna komisija je upravni organ te ženevske institucije. Zaradi tega interesira zadeva vse države, ki so članice Društva narodov. Realiziranje rezultatov plebiscita bo izzvalo celo vrsto problemov. Rešitev teh problemov bo zadeva Društva narodov.

STRAŠNE POSLEDICE TAJFUNA.

NEWYORK, 20. novembra. Nove vesti iz Manile poročajo, da je bil sedanji tajfun na Filipinih najgrozotnejši od vseh doslej znanih. Vse posledice strašne katastrofe se zaradi pretrganih zvez še ne dajo ugotoviti, toda že po prvih vestih je tajfun zahteval okoli 500 mrtvih, več ko 10.000 ljudi pa je brez strehe. Vsi prideki so uničeni do 90 odstotkov. Tudi škoda, ki je vsekakor ogromna, še ni ugotovljena.

Dnevne vesti

Pred rešitvijo

spomeniškega vprašanja v Mariboru

Pomembna anketa v kazinski dvorani - Maribor bo s spomenikom in s potrebnimi šolskimi zgradbami ovekovečil spomin viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja in pokojnega generala Maistra

Včeraj popoldne ob 5. uri je bila v podnji kazinski dvorani anketa, ki jo je sklical v imenu pripravljalnega odbora mestni župan g. dr. Lipold. Ankete so se udeležili najodličnejši predstavniki Maribora in obeh mariborskih okrajev, da sporazumno rešijo važno in pomembno vprašanje postavitve spomenika blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, blagopokojnemu kralju Petru I. Osvoboditelju in pokojnemu generalu Rudolфу Maistru, osvoboditelju Maribora in njenega zaledja. Navzoči so bili: mestni poveljnik brigadni general Svetozar Hadžić, stolni prošt dr. Maks Vraber, polkovnik Čajkovič, oba okrajna glavarja dr. Senekovič, Milan Makar, senator dr. Miroslav Ploj, narodni poslanec Ant. Krejčič, ravnatelj vseh mariborskih srednjih in meščanskih šol, šefi vseh državnih in s sodnih uradov, predstavniki vseh mariborskih kulturnih, znanstvenih, nacionalnih, narodno-obrambnih in strokovnih organizacij, predstavniki vseh gospodarskih krogov, kakor tudi zastopniki vsega javnega življenja bližje mariborske okolice.

Anketo je otvoril in vodil mestni župan g. dr. Lipold, ki je v uvodnih besedah orisal priprave za postavitve spomenika ter naglasil, da mora naš obmejni Maribor

imeti viden znak našega osvoboditelja in zedinjenja, za katero se moramo zahvaliti blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju in viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, da mora naš obmejni Maribor in vse njegovo zaledje na viden način dokumentirati zvestobo in ljubezen do obeh velikih pokojnikov, kakor tudi do pokojnega generala Maistra, ki je osvobodil Maribor in njegovo zaledje. Županov nadaljni govor je izzvenel v predlogih naj dobri Maribor dostojen in viden spomenik, a dogradijo naj se tudi prepotrebne šolske zgradbe, ki bodo ovekovečile spomin velikih pokojnikov, ki bodo obmejnemu Mariboru v ponos, naši mladini, to je naši bodočnosti pa v veliko korist. Vse podrobno delo pa bo rešil odbor, ki se je nato konstituiral in katerega častno predsedstvo tvorijo: podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, levantinski knezoškof dr. Ivan Tomažič, mestni poveljnik brigadni general Svetozar Hadžić in ga Marija Maistrova, predsednica Ženskega društva v Mariboru. Glavnemu odboru za postavitve spomenika pa predseduje mestni župan g. dr. Lipold.

Podrobnejše poročilo o poteku ankete in njenih sklepih bomo objavili v jutrišnji številki našega lista.

Smrt dveh nedolžnih otrok v plamenih

Pretekli petek okrog 5. ure popoldne je izbruhnil v viničariji posestnika Ludvika Fluherja v Poički vasi pri Št. Ilju požar. Viničarji so bili na delu in sta bila doma samo otroka viničarja Kristla, eden star leto, drugi pa 6 mesecev. Otroka sta bila v sobi in spala ko je gorela viničarija. Sosedje so opazili dim in plamene, ki so objemali tudi že vinsko prešo in hlev. Prihiti so takoj na pomoč in vdri v stanovanje, rešiti pa niso mogli ničesar, ker je že pregorel strop in je bila vsa hiša v ognju. Na pomoč so prihiti tudi gasilci iz Pesnice, ki so takoj stopili v akcijo in

ogonj lokalizirali v toliko, da ni upepelil sosednjih objektov. Sprva sosedi in gasilci niso shtutili, da sta bila sama doma viničarjeva otroka, ki sta postala žrtev plamenov. Šele ko je pritekla domov viničar Kristl, se je izvedelo za grozno nesrečo. Obe trupelci sta zogleleni in so le s težavo našli med razvalinami njune koščice. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, znaša okrog 30.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, pa bo ugotovila nadaljnja preiskava. Sumijo, da ga je zanetila zločinska roka požigalca.

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM.

Dne 12. novembra smo poslali vsem cenjenim naročnikom opomine dolgujoče na ročnine. Na položnicah označeni zneski veljajo do konca novembra 1934. S tem bo vsak naročnik točno vedel, kako stoji s svojo naročnino. Uprava lista bo primorana vsem onim, ki opominov ne upoštevajo in na priloženi položnici ne nakažejo označenih zneskov, koncem novembra ustaviti list. Naj nam cenjeni naročniki tega ne zamerijo, saj se bo vsak izmed naročnikov gotovo zavedal važnosti našega edinega slovenskega glasila na bivšem Štajerskem in storil napram svojemu listu svojo dolžnost. Uprava »VEČERNIKA«.

Veliki žalni koncert Ljudske univerze v spomin nepozabnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja se vrši danes v torek 20. novembra ob 20. uri v frančiškanski cerkvi. Sodelujejo komorni pevci, ga. Fani Brandlova iz Maribora in g. Dugan iz Zagreba. Dirigent prof. V. Mirk.

Ljubljanska Glasbena Matica gre v Bolgarijo. Ljubljanska Glasbena Matica se bo podala jutri na turnejo po Bolgariji. Zbor, ki šteje 96 pevcev, bo priredil pod vodstvom dirigenta Mirka Poliča koncerte v Sofiji, Plovdivu, Stari Zagori in drugih krajih. Z Glasbeno Matico odpotujeta tudi komponista Adamič in Lajovic.

Romunsko učiteljsko v naši državi. V Vršcu sta bila letos otvorjena paralelna romunska razreda na realni gimnaziji in na državnem učiteljsko. V prvi letnik učiteljske se je vpisalo 14 učencev, ki bodo nadaljevali študije na temešvarskem učiteljsko, kot absolventi pa bodo namrečeni na šolah ob meji, ki jih obiskujejo otroci romunske narodnosti.

Zdravilišče za jetične. V naši državi imamo naslednja zdravilišča za tuberkulozne, in sicer državna v Topolšiči, Novem Marofu, Surdulici in Vencu na Fruški gori; banovinska na Golniku, Brestovcu in privatno zdravilišče Ruskega Rdečega križa v Vurbergu pri Mariboru; zdravilišči socialnega zavarovanja na Kle novniku in Brestovcu, državni sanatorij za kostno tuberkulozo v Kraljevici, državno zdravilišče za tuberkulozne otroke v Metlici, okrevališče socialnega zavarovanja pa v Kasindolu. Mimo tega še manjši oddelki za tuberkulozne pri bolnišnicah v Mariboru, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Beogradu.

Zakon o služinčadi. Ministrstvo socialne politike namerava s posebnim zakonom urediti razmerje med služinčadjo in delodajalci. Izdelan je že osnutek zakona o službenem razmerju hišne in gospodinjske služinčadi. Osnutek je bil poslan tudi ženski organizaciji, da se izjavijo o njem še žene. Ženska centralna organizacija je osnutek temeljito proučila ter izrazila svoje pomisleke in stavila svoje predloge. Po osnutku temelji službeno razmerje na pogodbi, ki mora biti pismena ali ustmena. Vsak mesec do 5. mora dobiti služinčad plačo. Plačuje se pa služinčad nazaj. Važna je nadalje uredba o počitku služinčadi. Ob nedeljah in praznikih morajo gospodinje dovoliti služinčadi prisostvovati službi božji, vsako drugo nedeljo pa mora imeti služinčad pravico do nepretrganega peturnega odmora. Kot redni odpovedni rok velja 14-dnevna obojestranska odpoved. Po odpovedi ima služinčad pravico dvakrat na teden oditi z doma, da najde drugo službo. Po dveh letih službe ima služinčad pravico vsako leto do enega tedna nepretrganega dopusta. V tem času ji pripada poleg plače tudi hranarina v višini polmesečne plače, ki jo mora dobiti preden odide na dopust. Po osnutku bi imela nadalje služinčad tudi pravico do odpravnine po desetih letih službe v višini četrtnine letne plače.

Kragujevac dobi milijonsko posojilo. Državna hipotekarna banka bo dala mestu Kragujevcu posojilo 12 milijonov Din za javna dela, zlasti za vodovod, kanalizacijo in regulacijo.

Izplačilo kupona stabilizacijskega posojila. Državna hipotekarna banka opozarja lastnike jugoslovanskega dela 7 odstotnega stabilizacijskega posojila iz leta 1931., da je 7 kupon plačljiv 1. decembra t. l. in da se bo od tega dne izplačeval pri centrali v Beogradu in pri vseh njenih podružnicah.

Važno za delavce, ki iščejo kruha v Franciji. Nujno opozarjamo delavce vseh narodnosti, ki iščejo dela v Franciji, naj si preskrbe prej od francoske vlade posebno dovoljenje. Kdor bi se podal na pot v Francijo brez tega dovoljenja, ga bodo na meji francoske oblasti zavrnil.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 21. t. m.: Ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: plošče; 18.20: »Bukarešti, vzhodni Pariz«; 18.40: pogovor s poslušalci; 19.10: nacionalna ura: »Milutin Bojić«; 19.35: plošče; 19.50 jedilni list, program za četrtek; 20.00: koncert Orkestralnega društva Glasbene Maticе; 21.30: narodne žalostinke v ženskem tercetu; 22.00: čas, poročila, radijski orkester.

Grajski kino. Od torika 20. po dolgem času zopet v našem kinu Norma Shearer in Friderik March v prekrasnem ljubavnem filmu »Obsojena da ljubi...« v nemškem jeziku. Eden najlepših in najboljših filmov z lepotic Normo Shearer v glavni vlogi. Pripravlja se krasna opereta »Frasquita«.

Kino Union. Premiera prekrasnega filma ljubezni in zaobljube »S križem in mečem«, film slične vsebine, kakor je bil svoječasno »Župnik Kirhfeldski«. V tem filmu igra in poje prvič v Mariboru najlepší španski igralec in tenor don Jose Mojica. Prihodnji spored »Vražji tiger«.

Bojne žene dosežejo z uporabo naravne »Franc Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izredno dobrodelno na obolele organe.

Spominjajte se CMD

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 20. novembra ob 20. uri: »Hamlet« red D. Znižane cene.

Sreda, 21. novembra ob 20. uri »Konflikt« red A.

Četrtek, 22. novembra ob 20. uri »Gugalnica« red C.

Petek, 23. novembra: Zaprto.

Na predstavo »Konflikt« opozarjamo odvetnike in pravnike sploh. To zanimivo in učinkovito psihološko dramo, katere glavni lik je odvetnik, je napisal dr. Maks Alsberg, znani pisatelj in eden najboljših nemških odvetnikov. Predstava bo za red A.

Med najuspešnejše veseligre, kar jih je bilo uprizorjenih na mariborskem odru v poslednjem času, spada vsekakor »Gugalnica«, delo češke pisateljice in igralkе O. Scheinpflugove, ki ga je občinstvo pri obeh dosedanjih uprizoritvah sprejelo z redko velikimi simpatijami in s salvanji smeha. »Gugalnico« ponove v četrtek, 22. tm. za red C.

Otvoritev glasbene sezone bo v kratkem s premiero prve letošnje operete, Leharjevega »Carjeviča«. Delo, ki ga mariborsko občinstvo gotovo pozna z zvočnega traka, ki se pa muzikalno gotovo bolj uveljavi na odru, odlikuje divna, mestoma kar operna glasba in posrečena, zabavna vsebina. Dirigira kapelnik Herzog, režira Kosič, nastopijo Udovičeva Barbičeva, Dragutinovičeva, Severjeva, Starčeva, Gorinškova, Godinova, Sancin, P. Kovič, Harastovič, Rasberger, Košič, Gorinšek, Nakrst, Furijan, Blaž, Verdovnik in Standeker. Nove toalete je po osnutkih ing. arh. Bojana Stupice izdelala atelje Živke Severjeve v Ljubljani.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolelosti žlez, izpuščanjih na koži, tvorih uravna naravna »Franz Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro preneso »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Brat ubil brata. Pri Sv. Juriju na Bregu blizu Čakovca je bil izvršen te dni strahovit zločin. Brata Ivan in Peter Šafarič, prvi star 32, drugi pa 24 let, sta se že del časa sovražila. Povod sovraštva je bila ljubosumnost, ker so starši rajši imeli mlajšega Petra. V kritičnem trenutku je starejši Ivan pograbil sekiro in pobil z njo svojega brata Petra do smrti. Po uboju je zbežal in ga doslej še niso našli. Domnevajo, da si je sam končal življenje.

Smrtna nesreča. V Rošpohu se je smrtno ponesrečil 35letni hlapec Alojzij Urajnik, ki je služil pri oskrbniku Pavežniku. Metal je s skednja seno in pri tem padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Obležal je na tleh nezavesten. Poklicali so zdravnika, toda zaman, ker je Urajnik še pred njegovim prihodom podlegel smrtni poškodbi.

Katastrofalna povodenj v Hercegovini. Skoro nad vso Hercegovino je divjala včeraj strašna nevihta in so največ trpeli kraji okrog Mostarja, Nevesinja in Konjica. Vse reke in potoki so narasli, a Neretva se je dvignila 10 m nad normalo ter preplavila velike komplekse polj in travnikov. Voda naglo dere in je potušila že ogromno število liš, mlinov, mostov in cest. Škoda, ki jo je doslej povzročila, znaša že več milijonov.

Taksne znamke za račune. Po nalogu davčnega oddelka finančnega ministrstva bodo finančna ravnateljstva vršila strogo nadzorstvo pri posameznih tvrdkah, ki smejo s posebnim dovoljenjem finančnega ministrstva same lepiti taksne znamke na račune po taksnem zakonu. Če se ugotovi le v enem primeru, da katera tvrdka ni izdala taksiranega računa, ji bo finančno ministrstvo na podlagi zakona takoj odvzelo dano dovoljenje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 5 stopinj C nad ničlo, barometer je kazal pri 20 stopinjah 745.9, reduciran na ničlo pa 743.5; relativna vlaga 89; vreme je oblačno in tiho; preteklo noč je padlo 2 mm dežja; vremenska napoved pravi, da bo jutraj hladno, podnevi pa nekoliko topleje.

S „Kraljico Marijo“ po Sredozemskem morju

Predavanje prof. I. Mlakarja iz Ljubljane
v Ljudski univerzi

Naš »večni popotnik«, nalezljivo vedri profesor I. Mlakar iz Ljubljane, je povabil preštevilne svoje prijatelje, ki so prošli teden do zadnjega kota napolnili Ljudsko univerzo na podoživljanje potovanja s »Kraljico Marijo«, ki ga je priredila Jadranska Straža po Sredozemskem morju junija meseca lanskega leta.

Nad vse humorno podano predavanje je naš prejel občinstvo, ki je z razgibanom pozornostjo kaj rado sledilo šegavim prigodam na poti. Luksuzni parnik »Kraljica Marija«, ki je nudil potnikom ves čas poti udobno domovanje, je odplul iz Splita 14. VI. 1933. Usidral se je pred Kriom, kjer so potniki občudovali bujno tropično vegetacijo v parku gradu Ahileion, nekdanja last cesarice Elizabete in potem Viljema II., posebno pa je zanimal našega g. predavatelja kip Ahila, ki mu je dal pobudo za marsikakšno globoko misel o naši sodobni umetnosti. Na nadaljni poti so se ustavili, ko so dokaj mirno prepluli mesinsko ožino ter krenili v Tirensko morje, v Ajacciju, glavnem

mestu romantične Korsike, nasičenim in umno gospodarsko izkoriščenim slovesom velikega Napoleona, sledila je Riviera, Nica, Monaco, Toulon in sedaj za nas tako nesrečni Marsej. Čudovite vodne naprave Barcelone so zadivile naše potnike. Na poti so si ogledali še Alžir, Tunis ter se na povratku ustavili v Malti. Zelo spretno je vedno mladeniško razpoloženi g. predavatelj poživil opis poti z mikavno-šaljivimi domisleki in z mnogimi skioptičnimi slikami, ki so tudi nam vzbudile veselje in željo po eakem potovanju. Potovanje, prirejeno po Jadranski Straži s parnikom »Kraljica Marija« (ki je plula pod varnim in vzornim vodstvom pomorskega kapetana Šimunkoviča) je v vsakem pogledu zadovoljilo potnike ter je bilo povrh še razmeroma zelo poceni.

Burno pozdravljen in zahvaljen od izborna razpoložena občinstva, se je iskreno poslovil g. prof. Mlakar, ki je Ljudski univerzi vedno dobrodošel, ljub gost.

Občni zbor mariborske kolesarske podzveze

Kolesarski sportni forum polaga račune - Na potu
zboljšanja razmer v kolesarskem sportu?

Preteklo nedeljo dopoldne je imela mariborska kolesarska podzveza v prostorih hotela »Novi svet« v Jurčičevi ulici svoj redni letni občni zbor. Novinarji imamo priliko prisostvovati raznim občnim zborom, svojevrsten pa je gotovo občni zbor mariborske kolesarske podzveze, ki je pokazal posebne znake nepojmovanja obstoječih pravil. Žalostne razmere v kolesarskem sportu prejšnjih let so odjeknile v javnost, ki kaže precejšnje nezanimanje za kolesarski sport v okviru podzveze. Tako so se preteklo nedeljo zbrali zastopniki 4, v podzvezi včlanjenih klubov, in sicer SK Železničarja, SK Maratona, Poštele in Edelweissa, da se med seboj pogovorijo in določijo smernice za prihodnjo sezono. Ostala včlanjena kluba, »Drava« in Klub slovenskih kolesarjev v Celju, nista poslala svojih delegatov. Tako so bili zbrani le zastopniki mariborskih klubov.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik podzveze g. Slavko Markovič. Uvodoma je pozdravil navzoče, nato se je spomnil blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedmitelja, ki so mu navzoči zaklicali trikratni »Slava!«, novemu kralju Petru II. pa trikratni »Živijo!« Ministru dr. Andjeliniću in predsedniku Kolesarske zveze sta bili pa odposlani z

občnega zbora pozdravni pismi. V kratkih obrisih je nato g. Markovič orisal delovanje podzveze v preteklem poslovnem letu. Zaradi odsotnosti tajnika je g. Markovič tudi podal tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da je podzveza letos priredila olimpijsko prvenstvo na progi Maribor - Dravograd - Maribor ter dva izleta v Slovensko Bistrico. Podzveza je imenovala za dosmrtnega častnega člana g. Vlado Dianiča iz Zagreba, ki ima izredne zasluge za mariborski kolesarski sport. (V čem so te zasluge, nam ni znano. Op. ured.) Za izredne zasluge je podzveza tudi podelila predsedniku gosp. Markoviču častno diplomu. V podzvezo sta bila letos sprejeta SK Železničar in kolesarski klub »Zvonček«, slednji pa je bil zopet zaradi neplačanih prispevkov črtan iz članstva. Zaradi manjkajočih prijav s strani klubov točno število rednih članov ni znano, pač pa je pri podzvezi verificiranih 41 dirkačev. Letos so napravili izpit za kolesarske sodnike trije člani.

Tehnični referent g. Kebrič je podal statistiko letošnjih kolesarskih dirk klubov podzveze. Ti klubi so priredili 16 dirk, in sicer 6 klubskih in 10 medklubskih. Pri dirkah je zasedel največ mest Maraton, in sicer 21, Železničar 17,

Edelweiss 4, Poštele in Drava pa po 2 mesti. Izven Maribora je startal član SK Železničarja g. Stefan Rozman, ki je dosegel 2 prvi in 1 drugo mesto.

Blagajniško poročilo izkazuje 1421 Din primanjkljaja, ki jih dolguje podzveza predsedniku g. Markoviču. Zaradi kritja tega primanjkljaja se je vnela živahna in dolgotrajna debata. Končno je bil z večino glasov sprejet predlog, po katerem se povešajo prispevki klubov poleg dosedanjih še za vsakega člana po 10 Din, in sicer tako, da bo moral vsak klub plačati prispevke najmanj za 10 članov. Delegat Maratona g. Smerdel je kritiziral uporabo kolesarskega olimpijskega fonda za kritje tekočih izdatkov ter zahteval, da mora v bodoče ta fond ostati nedotaknjen.

V imenu nadzornega odbora je poročal g. Lubša ter predlagal absolutorij odboru, ki je bil tudi sprejet. Sledile so volitve in je bila izvoljena naslednja no-

va uprava: predsednik Slavko Markovič (Poštele), podpredsednik Ružič (Poštele), tajnik Fišer (Železničar), blagajnik Lešnik (Edelweiss), tehnični referent Kebrič (Maraton), odborniki Smerdel, Sojčič (Maraton), Glavič, Lorber (Železničar), Lubša, Šunko (Poštele), Princ, Wiegert (Edelweiss), Fajs, Amon (Celje) in Vlagovič (Drava). V nadzorni odbor so bili izvoljeni ravnatelj Lekan (Maraton), Princ (Edelweiss) in Martner (Poštele).

Pri raznoterostih se je sklenilo zaprositi »Peruna«, naj stopi zopet v podzvezo ter na predlog Železničarja naj se prihodnje leto vrši državno prvenstvo na dirkališčih v Mariboru.

Po triurnem trajanju je nato g. Markovič zaključil občni zbor, ki je pokazal, da se kolesarski sport na bazi dosedanje metode še do go ne bo razvil tako, da bi postal v pravem smislu besede — ljudski sport.

Sport

Izid četrtega nagradnega tekmovanja

Na četrti razpis sportnega nagradnega tekmovanja je uredništvo »Večernika« prejelo še večje število rešitev kot prejšnji teden. Vsega je prispelo 522 izpolnjenih kuponov, izmed katerih je bil neveljaven samo eden. Tekmovalci so stali tokrat pred težko nalogo, ker sta se sprijela dva domača kluba. Razumljivo je, da je bilo »prerokovanje« bolj težko, kar je najlepši dokaz, da ga je večina tekmovalcev pošteno »polomila«.

Kar prav pred zimo bo osrečen s smučkami, ki jih je darovala naša znana tvrdka Sport-Divjak na Glavnem trgu, dijak Ninoslav Bizjak iz Maribora, Kamniška cesta 8. Predvideval je naslednje rezultate: ISSK Maribor:SK Železničar 2:1 (2:0) in Čakovečki SK:SK Ilirija 2:2 (1:1).

Drugo nagrado, krasno darilo mariborske podružnice Učiteljske tiskarne v Tyrševi ulici 3., prejme abiturient učiteljskega študijskega kroga Drago Bajt, iz Maribora, Frankopanova ulica 15. Napovedal je naslednje izide: ISSK Maribor:SK Železničar 3:2 (1:1) in Čakovečki SK:SK Ilirija 2:2 (2:1).

Z novim klobukom po izbiri dar tvrdke Filipančič, Vetrinjska ulica, se bopo-

stavljal Alojz Bizjak, finančni nadzornik v pokolu iz Maribora, Smetanova ulica 51. Njegova napoved je bila: ISSK Maribor:SK Železničar 3:2 (1:2) in Čakovečki SK:SK Ilirija 2:2 (1:1).

Sedaj pa še nekoliko o ostalih tekmovalcih. Kot že omenjeno, se jih je večina prav pošteno opekla. Nič manj kot 497 jih je napovedalo poraz ISSK Maribora in samo ostali zmago ali neodločen izid. Bolj pisane so napovedi rezultata za tekmo Čakovečki SK:SK Ilirija. 251 jih je bilo za zmago Čakovečkega SK, 234 za SK Ilirijo, ostali pa za neodločen izid. Nekateri so napovedali tudi rezultate za odpovedano tekmo ŽSK Hermes:SK Rapid v Ljubljani. Večina njih je verovala v zmago SK Rapida.

Onim, ki tokrat sreča ni bila naklonjena, sporočamo, da bomo tudi za prihodnjo nedeljo razpisali tekmovanje. Zadevni kupon bomo objavili v naši četrtekovi številki. Kupon dobro hranite, ker bo samo enkrat objavljen! Razpored prvenstvenih tekem za nedeljo 25. tm. je naslednji: v Mariboru ŽSK Hermes:ISSK Maribor, v Čakovcu Čakovečki SK:SK Celje in v Ljubljani SK Ilirija:SK Železničar.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor III. priredi v nedeljo 25. nov. ob 15. uri v društveni namen Rdečega križa v krčevinski šoli igro »Rožmarin«, spisal Vladimir Pfeifer. Prolog bo govori br. podstarosta. Sokoli, prijatelji Sokolstva in vsi, ki imate srce za ubogo šolsko deco, obiščite to predstavo!

Sokolsko društvo Maribor II., Pobrežje nujno poziva vse svoje novo pristopivše članstvo, ki še ni priseglo, da se v če-

trtek 22. nov. ob 20. uri zanesljivo udeležijo obveznega predavanja v dvorani br. Renčlja. Prosvetar.

Kot ustvarjen za cirkus.

Artist se predstavi ravnatelju potujočega cirkusa: Gospod ravnatelj, sprejmite me v službo. Znam se z obema nogama praskati za ušesi, strižem po vrsti z ušesi in govorim perfektno s trebuhom.

Drago Bajt:

Enoroki

Leto 1914 . . .

Klavdij se sicer ni mogel ponašati s klasično moško lepoto. Bil je pač eden tistih mladih mož, ki so nam (posebno pa še ženskam) simpatični, čeprav niso lepi in stasiti. Simpatični pa so nam zaradi svojega obnašanja in značaja. Zadnje je pridobilo Klavdiju naklonjenost lepih deklet, ki so kar »norela« za njim. Nekaj časa je to bilo Klavdiju všeč, dokler se ni vsega naveličal in si začel zatišja. Seveda takega, zakonskega, ob strani ljubeče žene. Vedel je, da ga lahko osreči samo ona. Ni izbiral dolgo. Nasega je priklenilo dvoje sinjih in sanjavih oči. Bila je Eva. Ah, saj veste, kako je bilo takrat, pred dvajsetimi leti. . . Prav tako kot danes in kot še dolgo, dolgo. Saj se lahko vse izpremeni, le ljubezen mladih ljudi bo ostala vedno ista. Vedno hrepeneča, sileča k nebu in zvezdam — dokler ne omaga in se ne izgubi v golem uživanju.

Morda bi bilo vse tako, kot si je Klavdij slikal v mislih, če bi to ne bilo leta 1914. Kdo bi ne pomnil tega leta? Saj je bilo tu začetek nešteto žalöiger. Takih, ki so pretresale svet in še več takih, ki

so ostale skrite med zidovi toplih domov. Morda je bila ena teh tudi žalostno slovo Klavdija od Eve. Poslavljal se kot bojevnik, se pravi isto, kot da se poslovil od življenja. Saj človek ne ve kako in kaj, kje in kdaj ga čaka. Ampak vojna je le vojna! Rekli bi mi, da sem sentimentalen, če bi hotel natančneje popisati to slovo. Povem naj torej samo, da je bilo iskreno, polno solz in vzdihov, prišeg večne zvestobe in še polno drugega, kar je s tem v zvezi. In Klavdij je 17. septembra 1914 odšel na fronto . . .

Leto 1914—1918 . . .

Od slovesa so potekale ure, dolge, neskončne. In so minevali dnevi, tedni, meseci. Nato leto. Prvo, drugo, tretje, četrto . . . Klavdij je pisal redno, enako redno mu je odpisovala Eva. In sta tako bila vedno drug ob drugem. Saj veste kako je: ona je po večkrat prečitala pismo, vsako besedo izgovarjala glasno in nato premišljala o vsem, dokler ni prispelo naslednje pismo. Prav tako on. V bojnem metežu je mislil na njo, ko je v močvirnatem jarku ranjen hropel med mrtvimi tovariši, mu je bila v mislih ona. Ni pisal, da je bil ranjen. Vedel je, da bi jokala in da bi prebdela dolge noči v skrbeh zanj . . .

Leto 1918 . . .

Kar tako je prišel. Nič ni prej pisal, nekega dne je pač stal na vratih on, Klavdij. Tak kot nekoč, v isti obleki in z istim smehljajem na ustih. Eva sprva ni vedela, kaj od presenečenja in sreče. Kot otrok je stala, dokler ni stopil k njej.

»Eva . . .«

»Klavdij . . .«

Dvoje srečnih src je utripalo drugo ob drugem. Objela sta se. Kot nekoč, ko je odhajal. Tedaj je Eva otrpnila. Toliko, da ni kriknila. Ob Klavdijevi desni rami je zanihala roka kot mrtva. Evino misel je spreletela strašna slutnja. Prijela je za to nihajočo roko. Jo otipavala. In je s široko razprtimi očmi zastrmela v njega.

»Saj ni mogoče . . .«

Klavdij je nemo prikimal. Nato ji je povedal kako in kaj. Je pač vrag! Kar po zraku prifrči taka-le granata. Zapiči se v zemljo in se razleti na sto ali še več kosov. Poceni se človek izmaže, če mu ne razbije glave. Roka, to je malenkost. Človek ima dve in prav lahko pogreša eno.

Evi to ni bilo vseeno. Upirala se je misli, da bi Klavdija sedaj ne mogla več ljubiti, pa se je ta misel vedno globlje

zakladala v njeno bitnost. Pričela je dvomiti v to svojo ljubezen, dokler ni spoznala, da je ta ljubezen še samo usmiljenje. Branila se je misliti na bodočnost. Grozna je bila misel, da bi morala vse življenje prebiti ob niem in to samo radi tega, ker se ji smili. Ali naj žrtvuje temu usmiljenju vso svojo mladost in življensko srečo?

Klavdiju to ni ostalo prikrito. Začutil je, da je postal Evi odvraten. Ni mogel doumeti tega, ker je trpel štiri dolga leta in izgubil pri tem roko. — In si je še mislil: vse to trpljenje ga ni strlo in nikoli ni obupaval. Sedaj pa ga radi ene same ženske, Eve, muči misel o brezpomembnosti življenja. Saj sedaj ni več enak drugim ljudem, takšen kot je, enorok. Grozna je ta zavest manjvrednosti!

Vsemu je napravil konec Klavdij sam. Nekega meglenega jutra so našli ob železniškem tiru razmesarjeno truplo. Smrt, katere se je izogibal vsa štiri leta vojnih strahot, je sedaj prišla po njegovi lastni volji. Česar niso mogle storiti svinčenke, ne granate, ne bombe, je storila ena sama misel na izgubljeno srečo ob dekletu, sinjih, sanjavih očih . . .

„Čuvajte Jugoslavijo!“

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Kako je?« je vprašal odvetnik rado vedno.

»Komaj dve uri mu je še sojeno živeti.«

XXIII.

Dve uri? Po tolikih letih pomanjkanja in bede naj bi bil le za ta kratek trenutek v posesti premoženja, in v tem času se naj odloči, na čigava ramena mu je preložiti breme bogastva, ki mu ni prineslo nikake koristi! Zvenele so besede kakor v posmeh in navdajal me je strah. Mislim sem, kako lahko bolnik neposredno pred smrtjo izkaže svoje zaupanje osebi, ki je v zadnjih trenutkih ob njegovi strani. Čeprav nisem odvetnikovim domnevam pripisoval nikake važnosti, bi vendar rad hišo zapustil, da se ognem vsaki podobni možnosti.

Toda čutil sem, da bi bilo tako početje brezsrčno, kajti bolnik je očitno zajejal tolažbe iz mojega pogleda in ni odvrnil očesa od mene. Mogoče bi me oviral, niti roke bi ne dvignil in me zadrževal, da odidem skozi vrata; a jaz, bi li

mogel kdaj pozabiti ta pogled; ali bi me spomin nanj vedno ne mučil? Ne, moral sem ostati do konca, naj nastane iz tega kar hoče. V prijaznejšo okolico ga nismo mogli več prenesti, torej smo morali ostati v njegovi bližini, da ga razveselimo s sočustvovanjem.

Na poti k zdravniku sem kupil velik šopek belih vrtnic, ki sem jih položil pred njega. Solze so mu stopile v oči in tiho ter ljubko je božala njegova roka cvečice.

»Moja mati je imela lep vrt,« je rekel, »in dostikrat sva se obmetavala s cvetnim listjem Frank in jaz. Ničesar bi ne mogli primesti, kar bi mi napravilo več veselja.«

Srce mi je bilo olajšano, ko sem ga videl tako srečnega, pa spet sem občutil kakor krivdo, ker sem storil nekaj, s čimer bi se mu prikupil.

Cutting je imel menda isti občutek, ker me je sedaj tako pomembno pogledal, ko je stopil k postelji.

»Obžalujem, da vas moram vznemirjati,« je rekel, »toda kot odvetnik se čutim dolžnega vas opomniti, da razpolagate s svojim premoženjem. Če ne zapustite nikake oporoke, se bo vnel boj po vaši smrti še huje, kakor je divjal do zdaj, kar hočete gotovo preprečiti.«

»Da, da.«

»Hočete mi povedati, kaj nameravate storiti, kdo naj bodo vaši dediči?«

»Odhodil sem se že,« je odgovoril bolnik. »Premoženja nočem deliti, vse hočem zapustiti enemu.«

»Tudi če je vsota še tako velika?«

»Čim večja, tem bolje! Eden naj vse dobi. O, kako me to osrečuje po tolikem pomanjkanju in brezuspešnem upanju!«

Odvetnik je sedel k mali mizi, pripravil pisalno orodje in začel izpolnjevati vzorec za testament, ki ga je v ta namen vzel s seboj. Med tem se je pogovarjal z zdravnikom in sem ž njim poskušal vsa sredstva, da bi umirajočega okrepili in mu lajšali trpljenje. Ko je prišel trenutek, da bi Delancy imenoval svojega dediča, sem se umaknil kakor daleč mi je bilo mogoče, a v mali sobi sem vendar odločno slišal ime: »Hamilton Degraw.«

»... vi želite...« je dejal odvetnik.

»Vse moje premoženje in nepremično premoženje prepustiti temu gospodu, ki se imenuje Hamilton Degraw, kakor ste mi povedali.«

»Pa vendar,« sem zaklical v lahko umljivo zmedenosti, »saj sem vam vendar popolnoma tuj, prosim preudarite še enkrat, kaj storite! Ne potrebujem vašega bogastva in povrh...«

»Ne zapravljajmo dragocenih trenutkov,« je prosil, ko ga je ponovo dušil kašelj. »Čeprav ste neznanj, ste vendar

podobni mojemu bratu Franku in on je bil najpoštenjši človek na svetu in tako sem prepričan tudi o vas. Zvestobo in poštenost iščem pri svojem dediču, obone mu bo zelo potrebno. Napišite ime,« je velel umetniku,« in glejte, da bo listina pravilna, drugače ne najdem miru v grobu.«

Naše ugovarjanje ni pomagalo nič. Mož je bil popolnoma pri zavesti, zdravnik je lahko prisegel na to, in odpor z naše strani bi lahko samo oropal bolnika še zadnjih moči. Cutting je bil od razburjenja bled kakor list, na katerega je napisal moje ime. Potem je prosil zdravnika, da pokliče svojega kočijaža za pričo, podal umirajočemu pero v roko in gledali smo z napeto pozornostjo, kako je napisal tistih nekaj besed, ki so napravile iz srednje premožnega moža posestnika velikega premoženja.

Ko je bil podpis gotov, si je Delancy oddahnil, med tem ko sem se jaz komaj zavedel pomena tega trenutka. Bilo mi je, kakor da sanjam in se mi težko breme vali na moja ramena in me hoče stisniti. Komaj sem zapazil začudene poglede zdravnikov in svojega prijatelja in sem se čutil še malo olajšanega, ko me je bolnik poklical po imenu in mi povedal to-le:

(Se bo nadaljevalo.)

Kamnica pri Mariboru

Trije smrtni primeri v teku dveh let v isti družini. V petek 16. t. m. smo pokopali na tukajšnjem pokopališču gospo Alojzijo Henjova, ugledno posestnico ob poti med Mariborom ter Mariborskim otokom v lepi starosti 64 let. Pokojnica je že dalje časa bolela za vodenico, in jo je trpljenja odrešila šele neizprosna smrt. Pogreba se je udeležilo večje število njenih znancev in prijateljev iz mesta ter okolice, dokaz, kako priljubljena je bila rajna mati Henjova med ljudstvom. Zadnjo čast ji je izkazala tudi gasilska četa iz Kamnice, za katero je imela zmiraj odprte roke in je bila od nje čislana kot najboljša dobrotnica. Pred mesecem dni, dne 10. X. pa smo spremili k zadnjemu počitku istotam njeno hčerko Ano, ženo železničarja, primorskega rojaka g. Martina Koblarja, v njeni najlepši življenjski dobi 29 let. Zapustila je svojemu možu 2 nežna otročiča. Pobralla jo je jetika, za katero je že dalje časa bolela. Dne 16. XII. 1932 pa smo izročili materi zemlji brata, oziroma sina pokojnih, g. Ivana Henja v najlepši moški dobi 24 let. Tudi on je bil zelo priljubljen med svojimi znanci, zlasti kot dober godbenik-basist v studenski gasilski godbi. Torej trije zaporedoma v teku 2 let, ki počivajo v skupni rodbinski grobnici na kamniškem pokopališču. Vsi, ki smo jih poznali, jih hočemo ohraniti v trajnem spominu, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Ptuj

Zopet krvava nedelja v ptujski okolici. Ne mine nedelja ali praznik, da ne bi bilo v ptujskem okraju krvavih obračunov med vročekrvnimi fanti. Tako se je razvilo tudi v nedeljo 17. t. m. krvavo obračunavanje v Stojncih, kjer so napadli še neznanj razgrajati 18letnega pos. sina Franca Čuša in ga obdelali s koli in noži na tako zverinski način, da je obležal s smrtonesnimi poškodbami nezavesten v mlaki krvi. V jarku ležečega so v pozni noči naši ljudje in odredili njegov prevoz v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ila počeo lobanjo in več globokih vbodljajev v tihniku. Njegovo stanje je tako resno, da ni upanja, da bi mu rešili življenje. Ob istem času se je izvršilo enako sirovo in zverinsko dejanje na javni cesti na Pobrežju pri Sv. Vidu. Med vinje nim fanti je nastal prepir in pretep, ki je imel za posledico, da sta brata Franc in Ignac Plajnshek dobila z noži težke poškodbe na obrazu in vratu. Obadva poškodovanca so spravili v ptujsko bolnišnico. Orožniki so uvedli preiskavo in so 2 junaka noža že aretirali.

Nezgoda. Ponesrečil se je 49letni Jakob Simončič, posestnik v Dornavi. Padel je z voza tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Zdravi se v ptujski bolnišnici.

Znižanje mesnih cen. Ker so nakupne cene živine s cenami mesa tako različne, da se nikakor ne ujemajo z današnjimi razmerami, je aprovizacijski odbor za mesto Ptuj določil naslednje cene mesa: za kg govedine je dopustna najvišja cena 9 Din, za svinjino pa so se določile naslednje najvišje cene: riba 14 Din, rebra 8 Din, pljuča 6 Din, jetra 8 do 10 Din, meso brez privage na špeharskem trgu 11 Din, pri mesarjih 12 Din, gnat 10 do 12 Din, pleča 8 do 10 Din, noge 3 do 4 Din, drob 4 Din, slanina 10 do 12 Din, salo 13 Din, črečna mast 7 Din, zajec 11 Din, mladi proček 12 Din, koletj brez privage 14 Din. Špeharji in mesarji bodo v primeru prekoračenja teh ce ovadeni sodišču v smislu zakona o pobijanju draginje.

Poljčane

Smrtna nesreča. V Stopnem pri Makolah se je pri nakladanju listja po golem naključju pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal 60letni preužitkar Martin Dvoršak. Sin je nakladal listje, oče Martin pa je bil na vozu in tlačil. Bili so z nakladanjem že skoro gotovi, le en kup je bilo treba še spraviti na voz, ko se je vozu na precejšnjem bregu nenadoma za daj pretrgala zavorna veriga. Sin je tedaj hitro skočil k ojesu in zaokrenil voz hoteč ga s tem zadržati, da ni zdrvel po strmini. Pri tem pa je oče, ki ni bil pripravljen na nesrečo, na ostrem ovinku padel z voza in priletel na trda tla tako nesrečno, da je bil par trenutkov na to mrtev. Pokojnika so pokopali v Makolah. Siromaka je zadela nesreča ravno za njegov god. Z nesrečno družino sočustvuje vsa soseska.

Posebna stran predsednika Roosevelta

ZANIMIV ČLANEK RAYMONDA CLAPPERJA.

Zakaj imajo novinarji tako radi Roosevelta? se vprašuje Raymond Clapper in odgovarja na to vprašanje v junijski številki »Review of Reviews«. Predsednika Wilsona so videli novinarji redko. Smatrali so ga za velikega moža, širokopoteznega, nekoliko sebičnega in nedostopnega. Hardinga so poznali iz časov, ko je bil senator. Imeli so ga radi kot dobrega človeka in državnika. Iz Coolidgea so se spočetka norčevali, pozneje so se začeli zanj zanimati, končno so pa spoznali, da je bistroumen politik, opirajoč se na zdravo pamet. Hoovera so smatrali za brezpomembnega politika. Najprej se je o njem govorilo, da bo kot dober administrator izboren predsednik, kmalu so pa spoznali, da je malokateri predsednik storil toliko napak, kakor on. Končno je postalo razmerje med njim in novinarji tako napeto, da je izgubil Hoover med novinarji vsjo popularnost.

V takih razmerah je zavladalo prepričanje, da bo novi predsednik težko ustregel strogim in kritičnim zastopnikom tiska. Toda Roosevelt si je pridobil simpatije vseh novinarjev, čim je prevzel svoje posle. Sčasoma se je našlo sicer nekaj nezadovoljnih, toda zdaj ima predsednik med novinarji več prijateljev, kakor jih je imel katerikoli ameriški predsednik. V nasprotju s Coolidgeom, ki je imel več prijateljev med lastniki listov, kakor med novinarji, jih ima Roosevelt več med novinarji, kakor med lastniki. Mnogi novinarji ne verujejo v blagodejne posledice Rooseveltove gospodarske po-

litike, vendar pa to njegovi popularnosti ne škoduje. Mirno lahko rečemo, da 60 odst. novinarjev odklanja njegovo politiko, 90 odst. pa simpatizira z njim osebeno.

Vsi sodijo o njem, da je spreten politik, ki dobro ve, kaj hoče in kako bo svoj cilj dosegel. Vsi občudujejo njegovo izredno poznavanje administrativnega aparata, posebno pa njegovo živahnost in lahkoto, s katero vodi državo. Clapper navede pet vzrokov izredne Rooseveltove popularnosti. To so v prvi vrsti predsednikovi osebni stiki z novinarji. Belemu domu trajno dodeljeni dopisniki se udeležujejo nedeljskih večerov, med počitnicami pa tudi predsednikovih potovanj. Ti novinarji spadajo takorekoč v predsednikovo rodbino. Roosevelt jih nagovarja po imenih, šali se z njimi in govori o intimnih uradnih zadevah, še predno pridejo v javnost. Dopisnikom, ki niso trajno dodeljeni Belemu domu, temveč se samo udeležujejo konferenc in tiskovnih posvetovanj, je predsednik tudi prijateljsko naklonjen. Potrpežljivo in obširno odgovarja na njihova vprašanja, nikoli ne izgubi zdravega humorja in pogosto se mu posreči opazka, ki gre potem po mestu kot redka duhovitost.

Drugi vzrok Rooseveltove popularnosti je v tem, da nikoli ne zapre novinarjem vrat. Novinarji so vedno prepričani, da bodo odnesli s posvetovanj bogato zalogo novih zanimivih informacij, ki jih ima Roosevelt vedno dovolj. Odpravil je pismena vprašanja, ki so bila doslej v navadi. Vse informacije daje ustmeno. Snov ni omejena. Po predsednikovem zgledu dajejo obširne informacije tudi njegovi tajniki in višji uradniki, poleg tega ima pa vsak odbor svojega tiskovnega referenta, da je novinarjem še bolj olajšano delo. Tako so novinarji prepričani, da jim v administraciji ničesar ne prikrivajo.

Tretji vzrok je občudovanje njegovih političnih sposobnosti. Mož, ki je znal zupreti vse banke v državi, ki je dobil od kongresa pooblastilo za tiskanje dolarjev in ga ni izrabil, ki je zavezal jezike kritikom urada javnih del in začel sam kritizirati, mož, ki ima ogromen vpliv na množice potom radija, pa ga nikoli ne zlorablja, ki najde vedno kaj novega, da pridobi javnost, kadar se dolgočasi, tak mož je po pravici na glasu kot mojster v politiki. Četrti vir Rooseveltove popularnosti je njegova iskrenost, pogum in navdušenje za eksperimente. Novinarji so prišli do prepričanja, da pripravljata Roosevelt tak družabni red, v katerem bi bili narodni dohodki pravično razdeljeni med vse sloje.

Razno

KEGLJIŠČE »PLZENSKI DVOR«

A. Senica popolnoma renovirano. Odprto zopet od 22. t. m. naprej. P. t. klubi in prijatelji kegljanja vlijudno vabljani. 4738

TOVARNISKA DELAVKA

išče stanovanje in hrano. Polovico plača v gotovini za drugo polovico bi delala. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »15. december«. 4736

Preklic

NISEM PLACNIK ZA DOLGOVE,

ki bi jih naredila moja žena Milka Fischer. Josip Fischer, Studenci Kralja Petra 24. 4731

Stanovanje

LEPO STANOVANJE,

veliko sobo in kuhinjo, oddam s 1. decembrom v Kaničnici št. 21. 4733

Sobo odda

SOBO,

lepo opremljeno, s separiranim vhomod, souporabo kopalnice oddam boljsemu gospodu. Popovičeva ul. 12 (pri kadetnici). 4739

Elegantno, strogo separirano

SOBO

z dvema posteljama v bližini kolodvora in parka oddam dvema osebama po Din. 700. Zrinskijskega trg 3/II, levo. 4737

V našem

GOSTILNA

z gostilniškim inventarjem s sobami za tuje ter stanovanjem se da v našem. Kavcija 10.000 Din tudi v hranilniških knjižnicah. Pomudbe do 25. novembra na Občinsko hranilnico v Marenbergu. 4734

Kupim

KUPIM TROJE SMUČI,

ene moške, ene ženske in ene dečje (6 letni fant). Obenem tudi ene ženske in ene dečje gojzerce. Kdor pod roko proda, naj javi, za vsako posebej obenem najnižjo ceno, na upravo »Večernika« pod šifro »Smučj in gojzerce«, najkasneje do 25. t. m. 4732

Posolilo

POSOJILA

manjša, kratkoročna daje Jugoslovanska hranilnica Kralja Petra trg. Sprejema vloge, otvarja tekoče račune. Domači hranilniki brezplačno. Nove in stare vloge izplačuje v celoti na željo vlagatelja. 4728

Čitajte »Večernik«